

Орални манифестации кај пациенти со целијакија и нивен менаџмент при оралнохируршки интервенции

Насл. Доц. Д-р Мирјана Марковска Арсовска

Целијакија или Целијачна болест е хронична автоимуна болест што се карактеризира со неподносливост на организмот на глутен – белковина од пченица, јачмен, ‘рж и овес.

Алергија- абнормална реакција на телото на претходно сретнат алерген внесен со вдишување, голтање, инјектирање или контакт со кожата

Зборот веган е дефиниран како диета без месо, млечни производи и јајца.

Целијакијата како автоимуно заболување го зголемува ризикот за појава на други автоимуни заболувања

TABLE 1. A Celiac Disease Diagnosis Raises the Risk for Autoimmune Diseases⁷⁻⁹

- Type 1 diabetes
- Thyroid disease
- Addison disease
- Autoimmune chronic active hepatitis
- Myasthenia gravis
- Pernicious anemia
- Raynaud phenomenon
- Scleroderma
- Sjögren syndrome
- Systematic lupus erythematosus

Oral Manifestations of Celiac Disease

Patients with this genetic autoimmune disorder are subject to significant oral health effects.

By [Jennifer S. Sherry, RDH, MSEd, Danna Cotner, DDS and Joel Hamilton, RD, LDN](#) On **Mar 13, 2020**

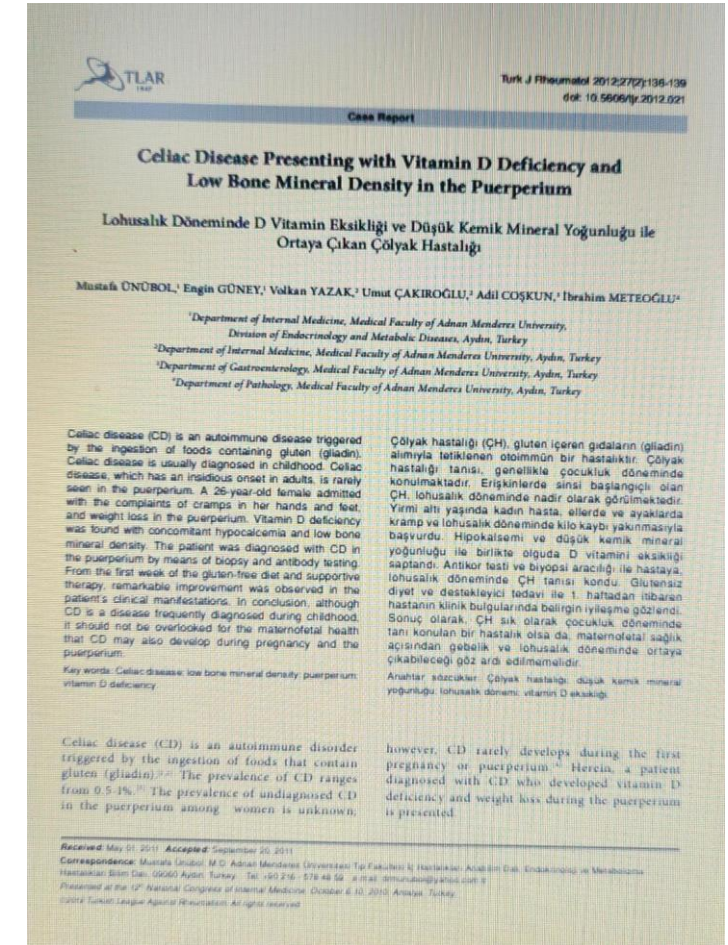
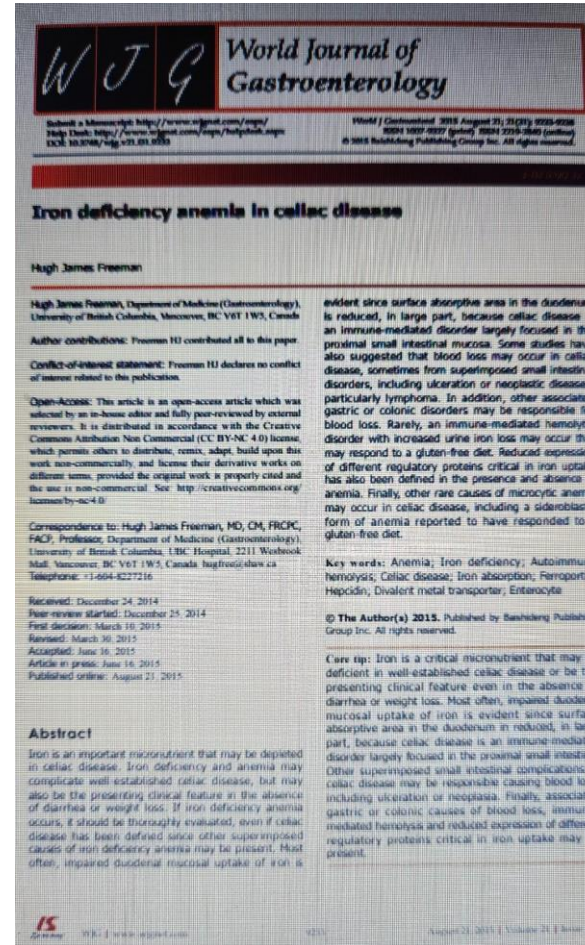
Проблеми поради малапсорпција (индиректно влијание)

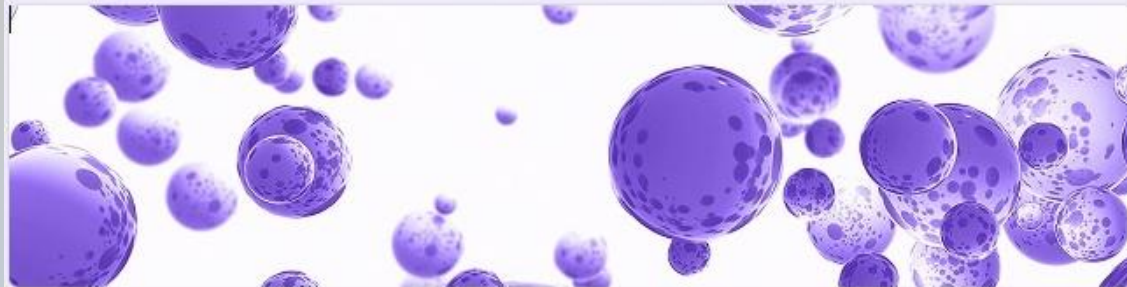
Анемија (дефицит на железо)

Дефицит на Витамин D

Дефицит на калциум

Дефицит на магнезиум

Анкетен лист

Целијакија

Име и презиме:

Short-answer text

Возраст: *

Short-answer text

Пол: *

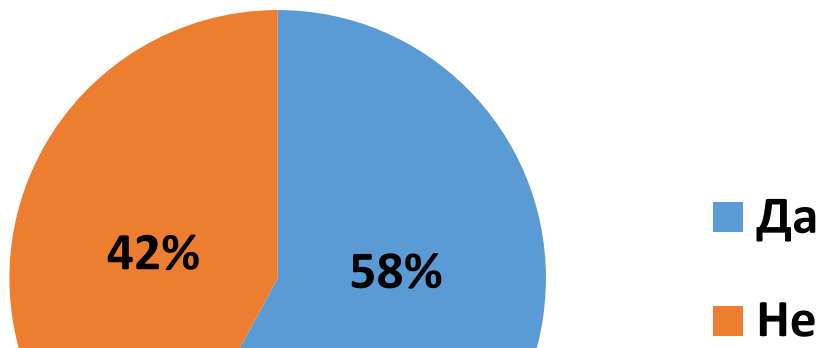
Машки

Женски

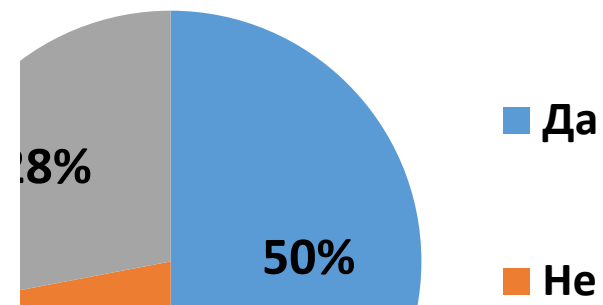
Пред колку време е поставена дијагноза целијакија?

Short-answer text

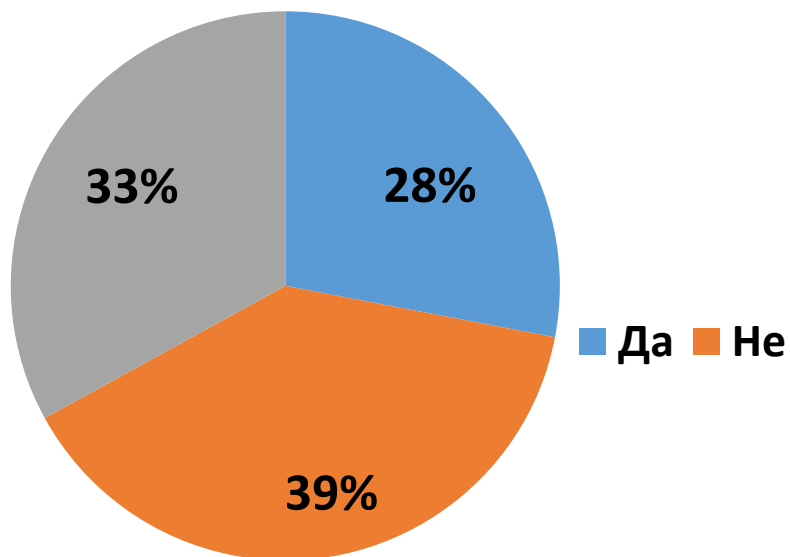
Анемија

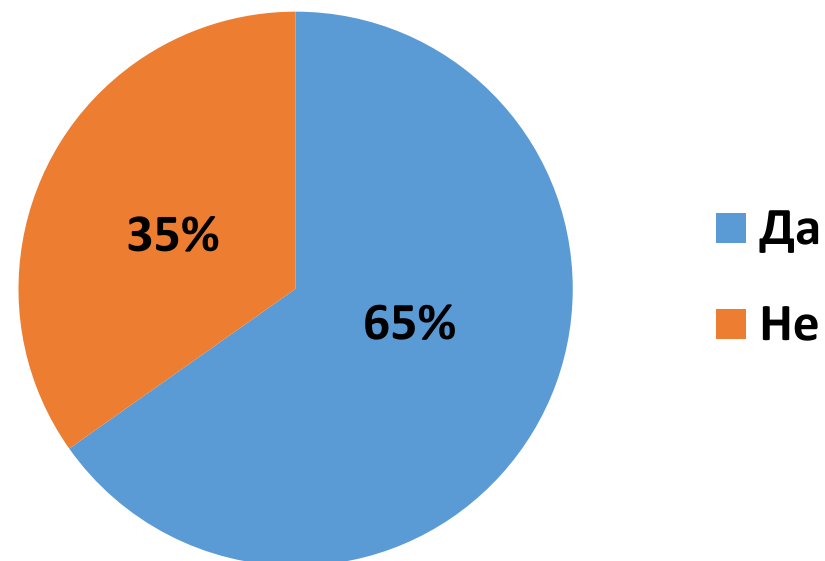
малено ниво на витамин Д во крвта

Намалено ниво на калциум во крвта

Остеопороза

Орофарингеалната микрофлора е една од најпроучените после дуоденалната и фецес.

Кај пациенти со целијакија во една студија има покажано значајна разлика во микрофлората(особено *Lactobacili*) во споредба со здрави пациенти.

Кај пациенти со целијакија има зголемени нивоа на ензими за разградување на глутен во устата

Кај пациенти со целијакија има зголемени проинфламаторни цитокини

Katherine L Olshan , Maureen M Leonard , Gloria Serena , Ali R Zomorodi & Alessio Fasano (2020): Gut Microbiota in Celiac Disease: Microbes, Metabolites, Pathways and Therapeutics, Expert Review of Clinical Immunology, DOI: 10.1080/1744666X.2021.1840354

Улога на оралните хирурзи и стоматолозите кај пациенти со целијакија

Дијагностика

Превенција

Терапија

Улога во дијагностика

- задоцнето никнење на забите
- дефекти во развојот на забите
- улцерозни стоматити
- lingua geografica
- Ксеростомија

Анемија (дефицит на железо)

Дефицит на Витамин D

Дефицит на калциум

Дефицит на магнезиум

Добро земена анамнеза

Улога во превенција

- **крварење заради анемија**
- **зараснување на екстракциона рана заради ксеростомија и пореметување на оралниот биофилм**
- **користење на препарати што не содржат глутен**

Користење на препарати што не содржат глутен

Конзерванси, стабилизатори кои се користат во голем број медикаменти кои ги користиме секојдневно, а ги има и во стоматолошките материјали, почнувајќи од анестетици, најчесто се на база на пченкарен скроб, но многу често се на база на пченичен скроб.

THE CELIAC DIET, SERIES #5

Carol Rees Parrish, R.D., M.S., Series Editor

Medications and Celiac Disease— Tips From a Pharmacist

Steven Plogsted

Celiac disease is a chronic, generically linked, autoimmune disorder that is also known as celiac sprue, nontropical sprue, and gluten-sensitive enteropathy. Although celiac disease primarily affects the small intestine, deleterious effects can occur throughout the entire body. Patients with celiac disease are unable to tolerate the ingestion of gluten. Gluten is an insoluble protein found in all cereal grains. The gluten that is found in wheat, rye, and barley is the offending culprit for celiac disease patients. The prevalence in the United States is estimated to affect 1% of the population. The following article is designed to help identify medications that may contain gluten.

INTRODUCTION

Patients who have been diagnosed with celiac disease (CD) or have a need to follow a gluten-free (GF) diet must be aware of potential sources of gluten. In the area of pharmaceuticals, potential sources of gluten contamination come primarily from the addition of the excipient (filler) ingredients to the active drug in order to make a particular form.

Steven Plogsted, Pharm.D., BCNSP, Celiac Disease Specialist, Nutrition Support Service, Columbus Hospital, Clinical Assistant Professor, Raabe College of Pharmacy, Ohio Northern University, Columbus, OH.

Gluten ingestion in a patient with Celiac Disease causes an immunologically mediated inflammatory response, which results in damage to the mucosa of the small intestine. It requires only a relatively small amount of the gluten to illicit this response so it is important to avoid the exposure (1,2).

Table 1 (continued)

Titanium dioxide	chemical not derived from any starch source used as a white pigment
Triacetin	derivative of glycerin (acetylation of glycerol)
Silicon dioxide	dispersing agent made from silicon

Table 1
Common Excipient Ingredients in Medications

Benzyl alcohol	made synthetically from benzyl chloride which is derived from toluene (a tar oil)
Cellulose	(methylcellulose, hydroxymethylcellulose, microcrystalline, powdered)—obtained from fibrous plant material (woody pulp or chemical cotton)
Cetyl alcohol	derived from a fat source (spermaceti, which is a waxy substance from the head of the sperm whale)
Croscarmellose sodium	an internally cross-linked sodium carboxymethylcellulose for use as a disintegrant in pharmaceutical formulations. It contains no sugar or starch.
Dextrans	sugar molecules
Detrates	mix of sugars resulting from the controlled enzymatic hydrolysis of starch
Dextrins	result from the hydrolysis of starch (primarily corn or potato) by heat or hydrochloric acid. It can also be obtained from wheat, rice or tapioca
Dextri-maltose	A sugar that may be obtained from barley malt
Dextrose	A sugar that is obtained from corn starch
Fructose	A sugar also known as levulose or fruit sugar
Gelatin	Obtained from the skin, white connective and bones of animals (by boiling skin, tendons, ligaments, bones, etc with water)
Glycerin	Historically, glycerin (also known as glycerol), was made the following ways: <ul style="list-style-type: none"> • Saponification (a type of chemical process) of fats and oils in the manufacturing of soaps • Hydrolysis of fats and oils through pressure and superheated steam • Fermentation of beet sugar molasses in the presence of large amounts of sodium sulfite • Today it is made mostly from propylene (a petroleum product)
Glycerols	obtained from fats and oils as byproducts in the manufacture of soaps and fatty acids (may also be listed as mono-glycerides or di-glycerides)
Glycols	products of ethylene oxide gas
Iron oxide (rust)	used as a coloring agent
Kaolin	A clay-like substance
Lactilol	Lactose derivative
Lactose	Lactose, or milk sugar, is used in the pharmaceutical industry as a filler or binder for the manufacture of coated pills and tablets
Maltodextrin	A starch hydrolysate that is usually obtained from corn but can also be extracted from wheat, potato or rice
Mannitol	derived from monosaccharides (glucose and mannose)
Polysorbates	chemically altered sorbitol (a sugar)
Povidone (crospovidone)	synthetic polymers
Pregelatinized starch	A starch that has been chemically or mechanically processed. The starch can come from corn, wheat, potato or tapioca
Shellac	A natural wax product used in tablet or capsule coating
Sodium lauryl sulfate	derivative of the fatty acids of coconut oil
Sodium starch glycolate	A starch that is usually obtained from potato but may come from any starch source
Stearates (calcium)	derived from stearic acid (a fat: occurs as a glyceride in tallow and other animal fats and oils, as well as

Улога во третман на локалните симптоми во усната шуплина

Автозен стоматит- симптоматска терапија

Дефекти во глеѓта- импрегнација, заштитни коронки, пломби

Периодонтити и периимплантити (стандарден третман- конзервативен или хируршки)

Внимание: користење на препарати кои во својот состав немаат глутен

https://www.ema.europa.eu/documents/scientific-guideline/annex-European-commission-guideline-excipients-labeling-package-leaflet-medicinal-products-human_en-1.pdf

Благодарам: BIYAN SHUKRIA
DANKSCHEEN
TASHAKKUR ATU
GRACIAS
ARIGATO
SHUKURIA
JUSPAKAR
GODANLADITA
EPELADITO ALLA
KEMULIAHONIA
MAKKE
GRAZIE
MEHRBANI
PALMES
SUKSAMA
BRIGADIT
YAGHANYELAY
TAMACI
THANK
YOU
BOLZIN MERCI